

Sygn. akt V KO 120/20

POSTANOWIENIE

Dnia 30 listopada 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

w sprawie **T. D., J. S., W. P., M. C.**,
oskarżonych z art. 212 § 1 k.k. i art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 12 k.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 30 listopada 2020 r.,
wystąpienia Sądu Okręgowego w W., Wydział IV Karny Odwoławczy
o przekazanie sprawy IV Ka (...) do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w P.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w W. wyrokiem z dnia 29 października 2019 r., sygn. akt V K (...), prowadzonej z oskarżenia prywatnego T. K. , skazał T. D., J. S. , W. P. , M. C. za przestępstwa z art. 212 § 1 k.k. i art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 12 k.k. i wymierzył im kary grzywny oraz nawiązki na rzecz P.

Wyrok ten został zaskarżony apelacją przez obrońcę oskarżonych , który sformułował w apelacji wniosek o zwrócenie się do Sądu Najwyższego w trybie art. 37 k.p.k. o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. Przywołał wcześniej składane w tym trybie wnioski, które nie zostały uwzględnione. Były one motywowane tym, że oskarżyciel prywatny jest prokuratorem pełniącym obowiązki w Prokuraturze Okręgowej w W. . Postanowieniem z dnia 30 października 2020 r. Sąd Okręgowy w W. zwrócił się z takim wnioskiem do Sądu Najwyższego. W uzasadnieniu tego orzeczenia Sąd wskazał, że oskarżyciel prywatny jest prokuratorem Prokuratury Okręgowej w W. . W ocenie Sądu, w badanej sprawie poczucie

oskarżonych, że zachodzą warunki do bezstronnego rozpoznania sprawy, nie może być zapewnione. Potwierdza to okoliczność, że niemal wszyscy sędziowie orzekający w Wydziale IV Karnym Odwoławczym oraz Wydziale III Karnym Sądu Okręgowego w W. złożyli oświadczenia z wnioskiem o wyłączenie od rozpoznania sprawy ze względu na wiążące ich z oskarżycielem prywatnym relacje koleżeńskie.

Dodać jeszcze należy, iż sprawa ta dwukrotnie toczyła się przed Sądem Rejonowym w W. . Pierwszy zapadły w niej wyrok tego Sądu z dnia 31 sierpnia 2017 r., sygn. akt V K (...) warunkowo umarzający postępowanie wobec T. D. , J. S. , W. P. i M. C. został zaskarżony przez nich samych (w tej apelacji już był sformułowany wniosek o zwrócenie się do Sądu Najwyższego w celu przekazania sprawy innemu równorzędnemu sądowi) oraz pełnomocnika oskarżyciela prywatnego. Wówczas 124 sędziów Sądu Okręgowego w W. oraz sędziowie do tego Sądu delegowani złożyło oświadczenia w trybie art. 41 § 1 k.p.k., potwierdzając łączące ich – towarzyskie lub zawodowe – relacje z oskarżycielem prywatnym . Sąd Okręgowy w W. postanowieniem z dnia 6 lutego 2018 r. wyłączył tych sędziów od rozpoznania sprawy. Sprawa została rozpoznana w tym Sądzie w dniu 16 maja 2018 r. Sąd stwierdził wówczas brak podstaw do wystąpienia do Sądu Najwyższego i w dniu 30 maja 2018 r. wydał wyrok w części uchylający wyrok Sądu I instancji i przekazujący sprawę do ponownego rozpoznania (w zakresie dotyczącym przywołanych na wstępie oskarżonych), zaś w części uniewinnienia K. S. utrzymał ten wyrok w mocy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Sądu Okręgowego w W. jest zasadny.

Przewidziana w art. 37 k.p.k. instytucja przekazania sprawy innemu sądowi ze względu na dobro wymiaru sprawiedliwości ma charakter wyjątkowy. Mając na uwadze, że przepisy o właściwości miejscowej i rzeczowej mają charakter gwarancyjny, powinna być ona interpretowana ściśle. Wskazane w uzasadnieniu przedmiotowego wniosku okoliczności związane z osobą oskarżonego, miejscem jego publicznej służby, aż tak szerokimi prywatnymi relacjami koleżeńskimi łączącymi go według ich zapewnień z sędziami orzekającymi w Wydziale III i Wydziale IV Sądu Okręgowego w W. , mogą rodzić przekonanie w opinii publicznej, iż sąd właściwy do rozpoznania sprawy nie może tego uczynić w sposób całkowicie bezstronny, wolny od uprzedzeń, czy nacisków.

Podkreślić należy, że decyzja o przekazaniu sprawy innemu sądowi ze względu na dobro wymiaru sprawiedliwości nie wymaga, aby takie okoliczności, jak bezstronność rzeczywiście wystąpiły. Przekazanie sprawy innemu sądowi nie stanowi wyrazu

potwierdzenia przez Sąd Najwyższy rzeczywistego braku zdolności Sędziów Sądu Okręgowego w W. do bezstronnego rozpoznania sprawy. Wystarczy, że wymienione okoliczności mogą wywoływać racjonalne – bo potwierdzone zaistniałymi w sprawie zaszczościami – wątpliwości dotyczące owej bezstronności. Dlatego w sytuacji, w której oskarżony jest prokuratorem pełniącym służbę na terenie właściwości miejscowej Sądu, przed którym zawisła sprawa, utrzymuje z sędziami kontakty służbowe i towarzyskie, dobro wymiaru sprawiedliwości nakazuje przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 lipca 2019 r., V Ko 53/19, Lex nr 2690847; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2020 r., IV KO 117/20, Lex nr 3075152).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.